

Obstacles a una solució

Josep Reyner . Economista. Setembre del 2018.

“Les aspiracions catalanes qüestionen els fonaments de l’Estat espanyol: una monarquia mai explícitament ratificada i heretada del règim franquista, la “inquebrantable” unitat d’Espanya i una visió conservadora de l’imperi de la llei dominada pel poder judicial.”

El vot de censura que va fer president del Govern espanyol, el líder socialista Pedro Sánchez, ha creat expectatives de progrés en el conflicte Catalunya-Espanya. Tot i així, els lectors haurien de saber que la solució és encara lluny.

Les aspiracions catalanes qüestionen els fonaments de l’Estat espanyol: una monarquia mai explícitament ratificada i heretada del règim franquista, la “inquebrantable” unitat d’Espanya i una visió conservadora de l’imperi de la llei dominada pel poder judicial, ocupat per jutges relacionats amb una dreta política que ha prescindit de valors en línia amb la realitat social del segle XXI. Totes aquestes qüestions estan íntimament relacionades les unes amb les altres. Però entre elles, el nus gordià real és el dret a l’autodeterminació.

Carlos Lesmes, president del Consell General del Poder Judicial i del Tribunal Suprem, la més alta autoritat del poder judicial, va dir que la “indissoluble unitat de la nació espanyola” proclamada a l’article 2 de la Constitució és “un mandat legal que correspon garantir al poder judicial” (5 de setembre del 2017). Aquesta idea excloent explica com la cúpula judicial està actuant contra els líders independentistes empresonats o exiliats i globalment contra el moviment independentista (nou-cents trenta-vuit amb causes judicials). La preservació de la unitat d’Espanya ho justifica tot: violacions de drets humans, informacions i acusacions falses, repressió... Per cert, Lesmes era un alt funcionari del govern de l’anterior president del PP, José María Aznar.

L’absoluta primacia del concepte de la indissoluble unitat d’Espanya és compartida per tots els poders de l’Estat espanyol –legislatiu, executiu i judicial. Això és especialment cert des del discurs del rei del 3 d’octubre, el significat pràctic del qual va ser una mena de «barra lliure» contra el moviment independentista. Aquest concepte preval sobre qualsevol valor democràtic que sigui invocat, així com les interpretacions de la llei. El mateix succeeix amb altres poders fàctics –alt funcionariat, policia, mitjans espanyols, exèrcit, etc.– i també i no menys important, amb els majors grups econòmics que han crescut a l’empara protectora de les decisions polítiques dels darrers quaranta anys. Poques són les veus a Espanya que s’atreveixen a plantejar que l’única solució democràtica és consultar els catalans. Cap d’aquestes veus està al PSOE (els socialistes catalans que ho defensaven han hagut de deixar el partit). Com a màxim, el PSOE pot només intentar posar sobre la taula algunes propostes per apagar alguns focs mentre n’apareixen de nous, per exemple quan els judicis contra els líders independentistes comencin i es demanin sentències extremes.

Problemes similars en altres països han estat solucionats simplement apel·lant als valors democràtics. És el cas del Regne Unit (amb Escòcia) o Canadà (amb el Quebec). Per les raons exposades, això és impossible a Espanya. Les apel·lacions als drets humans dels pobles continguts en l’article 1.2 de la Carta de l’ONU, l’article 1.1.3 de la Convenció Internacional dels Drets Civils i Polítics i l’article 1.1.3 de la Convenció Internacional

sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals estan sent ignorats, malgrat que l'article 96 de la Constitució espanyola proclama que "els tractats internacionals vàlidament establerts i publicats a Espanya formen part de l'ordenament intern". Tots aquests tractats han estat ratificats per Espanya.

Tot això explica per què les descripcions dels fets sobre els quals es basen els delictes dels quals s'acusa els polítics catalans estan sent forçades. Fins i tot evidencia les manifestes falsedats contra ells, com va quedar demostrat en un recent documental de la televisió catalana que ha estat simplement ignorat a la resta de televisions espanyoles. I finalment, també assegura que els futurs judicis als quals seran sotmesos seran principalment polítics.